

Dan diplomatije ustanovljen je odlukom Vlade iz 2015. godine, a 29. maj određen je za datum obeležavanja u spomen na osnivanje Knjaževske kancelarije inostranih dela 1839. godine. Uspostavljanje ove kancelarije uzima se za početak profesionalne diplomatije u našoj zemlji.

Tog dana doneto je Ustrojenje Knjaževske kancelarije, na osnovu člana 5 „Turskog Ustava“ iz 1838. godine. Ukaz o ustrojstvu je, ujedno, bio i naš prvi zakon o uređenju i zadacima Ministarstva.

Ministarstvo spoljnih poslova tim povodom danas je u znak sećanja na sva imena koja je iznedrila srpska diplomatija ugostila idola mladih, čoveka koji je svojim uspesima ujedinio narod u snažnom doživljaju sreće i ushićenja kroz vanserijske pobede, probudio uspavani duh i svetu poslao poruku snažne sportske nacije, koja se ponosi svojom istorijom i tradicijom, Novaka Djokovića.

Prvi potpredsednik Vlade i ministar spoljnih poslova Republike Srbije Ivica Dačić odao je priznanje Novaku Djokoviću za sveukupan doprinos u diplomatiji dodelivši mu nagradu za izuzetan lični angažman i doprinos u promociji interesa Republike Srbije i njenog naroda u svetu.

{youtube}Y3Ni5B-hHB0{/youtube}

Povelja je uručena i ambasadoru Republike Srbije u Iranu dr Draganu Todoroviću za ukupan rad i posebno za doprinos u vraćanju dece Slavici Burmazović, nakon četiri godine pošto ih je otac oteo i odveo u Tursku, a potom i u Iran. Gosti na današnjoj svečanosti bili su gospođa Burmazović sa svoje dvoje dece.

Šef srpske diplomatije održao je govor nadahnut doprinosom svih onih koji su svojim angažovanjem doprineli ugledu naše zemlje u svetu, ali i najhrabrijim kolegama koji su svoju posvećenost u vremenu vanrednog stanja ovekovečili ljubavlju prema Republici Srbiji.

{youtube}bLjbZ7_-xlg{/youtube}

Govor prenosimo u celosti:

"Uvažene dame i gospodo,

Vaše ekscelencije,

Drage moje kolege i kolegice,

Dobrodošli na ceremoniju obeležavanja Dana srpske diplomatije. Ove godine, iz svima znanih razloga, ona je upriličena u nešto izmenjenom formatu i sa ograničenim brojem zvanica, ali to nipošto ne umanjuje njen značaj u odavanju počasti ovoj plemenitoj i veoma važnoj profesiji koja nas je danas okupila.

Ove godine, ovaj svečani dan obeležavamo šestu godinu za redom i nakon nešto više od šest godina nakon što sam preuzeo resor spoljnih poslova. Kroz više od 180 godina svog postojanja

moderna srpska diplomatija suočavala se sa brojnim teškim izazovima. Jedan od njih, oličen u pandemiji zloćudnog novog korona virusa, uzročniku zarazne bolesti COVID-19 pred kojom i danas strepi ceo svet, ozbiljno je testirao kapacitete i sposobnosti naše diplomatije u nekoliko meseci koji su iza nas. I ne samo naše – na ozbiljnom testu bile su države i diplomatije većine zemalja sveta.

Kako na današnji dan možemo konstatovati da se naša država, zahvaljujući odlučnim i pravovremenim odlukama Vlade, zasnovanim na preporukama medicinske struke i pažljivoj svakodnevnoj analizi epidemiološke situacije, uspešno uhvatila u koštac sa posledicama pandemije, želeo bih da današnji skup posvetimo, pre svega, našem zajedničkom radu i zalaganju, koji su doprineli da građani Srbije još jednom budu ponosni na svoju diplomatiju.

Iz brojnih medijskih izveštavanja, ali i aktivnosti u koji je dobar deo vas bio i neposredno uključen, u prethodnih nekoliko meseci, mogli ste saznati da je Ministarstvo, u koordinaciji sa

Kabinetom predsednika Republike i Kabinetom predsednika Vlade, kao i sa drugim nadležnim institucijama – prvenstveno Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, bilo aktivno i danonoćno angažovano na suočavanju sa posledicama pandemije, u okvirima svojih nadležnosti. Na ovom mestu istakao bih da je glavna osa naše aktivnosti bila evakuacija naših građana koji su se, pod različitim okolnostima, našli u nepovoljnoj situaciji, te su želeli da se vrate u maticu gde se sa pravom osećaju najsigurnije i najbezbednije. Odazivajući se na vapaj za pomoć, a na bazi svoje zakonske dužnosti da zaštiti svoje građane u inostranstvu, Ministarstvo je, posredstvom svoje diplomatske mreže, planiralo, koordiniralo i realizovalo evakuaciju ukupno oko 19.000 naših sugrađana koji su se zatekli u inostranstvu u vreme izbijanja pandemije. Na bazi sasvim jasno određenih kriterijuma prioriteta, posredstvom 37 organizovanih humanitarnih letova prema zemljama Evropske unije, ali i destinacijama van Evrope, vazдушnim putem je izvršena repatrijacija 5.010 naših sugrađana, dok je kopnenim putem vraćeno oko 14.000 građana naše zemlje. Želim posebno da istaknem da nismo zanemarili ni strane državljane koji su želeli da se vrate u svoju maticu, a kojih je ukupno 809 besplatno prevezeno u svoje zemlje. U celom ovom poduhvatu, od velikog značaja nam je bila saradnja sa ovdašnjim DKP pojedinih zemalja, na čemu im se ovom prilikom zahvaljujem. Ovaj humani i odgovorni gest naše države naišao je na zahvalnost mojih brojnih kolega i visokih zvaničnika, pa sa ponosom mogu istaći da sam dobio na desetine pisama zahvalnosti ovim povodom. Kao izuzetno značajan doprinos Ministarstva želim da istaknem i da je u prethodnom periodu obezbeđeno preko 200 dozvola za prelete naših vazduhoplova kako bi se realizovao 41 humanitarni let „Er Srbije”, kojima je transportovana neophodna medicinska oprema i humanitarna pomoć.

O značaju jake i kompetentne konzularne službe, kao i mreže konzularnih predstavništava naše zemlje širom sveta, koje su podnele najveći teret u doba pandemije, verodostojno svedoči i uspešno rešavanje slučaja vraćanja dece Slavici Burmazović. Takođe, podsetio bih i na aktivnosti na repatrijaciji naših građana iz Vuhana i sa krizera „Dajmond prince” u Jokohami na samom početku epidemije, tj. u fazi kada u Evropi još uvek nismo ni naslućivali da će se proširiti na globalnom nivou. Nakon, što je usledio snažan pandemijski talas koji se proširio celim svetom, obrušivši se svom silinom i na Evropu, Ministarstvo je bilo suočeno sa potrebom masovnih repatrijacija naših građana pre svega iz evropskih zemalja, ali i iz brojnih drugih delova sveta.

Rukovodeći se spoljnopolitičkim prioritetima Srbije, Ministarstvo je i u prethodnih godinu dana nastavilo sa intenzivnim radom na daljem unapređenju odnosa sa zemljama u regionu, kao i sa glavnim spoljnopolitičkim partnerima i tradicionalnim prijateljima Srbije, prvenstveno sa EU, Ruskom Federacijom, Narodnom Republikom Kinom, Sjedinjenim Američkim Državama i drugim državama sveta. Tokom proteklih godinu dana, nastavljena je intenzivna saradnja sa susednim zemljama i zemljama Jugoistočne Evrope. Politički dijalog sa ovim zemljama je očuvan i produbljen – kako na marginama međunarodnih i regionalnih skupova, tako i na bilateralnom planu. U okolnostima koje su bez presedana u novijoj istoriji, većina zemalja regiona su položile ispit i pokazale zavidan nivo solidarnosti, prijateljstva i uzajamnog razumevanja. Posebno važna je bila odluka o uspostavljanju tzv. „Zelenih koridora” u našem regionu, što je omogućilo da se medicinska oprema i osnovne životne namirnice neometano transportuju kroz region. Najviši nivo ukupnih odnosa koji postoji između Srbije i „tradicionalnih suseda” – Mađarske, Rumunije i Bugarske, kao i Grčke i Turske, svakodnevno je potvrđivan i

tokom perioda borbe protiv COVID-19.

Nastavljen je svestrani razvoj odnosa sa Ruskom Federacijom, a u skladu sa strateškim partnerstvom dve države i snažnom podrškom Rusije teritorijalnom integritetu naše zemlje. Realizovano je više susreta na visokom i najvišem nivou. U narednom periodu očekujemo nastavak aktivnosti na planu jačanja bilateralne saradnje. MIP S. Lavrov je u martu trebao da poseti Srbiju, ali je zbog uvođenja vanrednog stanja u Srbiji poseta odložena, nadamo se da će se uskoro steći uslovi da se ona realizuje. Rusija je uputila značajnu humanitarnu pomoć, kao i ekipu stručnjaka Ministarstva odbrane za borbu protiv epidemije COVID-19.

Od prethodnog obeležavanja Dana diplomatije do danas, kontinuirano produbljuje strateško partnerstvo sa NR Kinom obeležio je niz aktivnosti. Kao izraz podrške i solidarnosti Kini u specifičnom trenutku borbe te zemlje protiv epidemije COVID-19, posetio sam Kinu februara 2020, što je bila prva poseta jednog ministra spoljnih poslova Kini u jeku epidemije. Kina je tada bila brana protiv preliivanja epidemije na globalnom nivou, a samo mesec dana nakon toga, zemlja koja je velikom broju država upućivala pomoć u medicinskoj opremi i materijalu i omogućila nabavku neophodne opreme, posebno respiratora. Pored pomoći Vlade NR Kine u medicinskoj opremi i materijalu Srbiji, upućivanja tima medicinskih stručnjaka, donacije dve laboratorije „Vatreno oko“ za testiranje na COVID-19, značajnu pomoć Srbiji su uputile i kineske provincije i kompanije, kao i ogroman broj kineskih građana. Očekujemo intenziviranje političkog dijaloga dve zemlje na najvišem i visokom nivou, odnosno ponovnu posetu predsednika NR Kine Si Djinpinga Srbiji. Očekujemo i da će uskoro u Pekingu biti održan, zbog pandemije odložen, 9. Samit Kina-CIEZ, na kojem je učešće potvrdio predsednik Srbije A. Vučić. Istovremeno, spremni smo i za dalje aktivnosti na planu saradnje u okviru inicijative „Pojas i put“.

Srbija nastavlja da ističe spremnost za punu saradnju sa američkim partnerima kao jedan od svojih spoljnopolitičkih prioriteta. Pozitivni atmosfera u odnosima sa SAD potvrđena je i tokom pandemije COVID-19, kroz konkretne korake kojima su iskazani međusobna solidarnost i razumevanje. Srbija je pomogla besplatnu repatrijaciju gotovo 300 američkih državljana. SAD su pomogle pravovremenom donacijom testova i medicinske opreme, izdvajanjem 1,35 miliona dolara za pomoć Srbiji kao i kroz pomoć za oko 6.000 porodica kroz saradnju sa Crvenim krstom Srbije. Ovde želim da izrazim veliku zahvalnost i drugim zemljama koje su nam uputile bilateralnu humanitarnu pomoć, među kojima bih izdvojio i Mađarsku, Austriju, Francusku, Norvešku, Švajcarsku, Bugarsku, Poljsku, Katar, Azerbejdžan i Ujedinjene Arapske Emirate.

Jedan od spoljnopolitičkih prioriteta Srbije u proteklih godinu dana bilo je i sprečavanje novih priznanja JPN „Kosova“ i povlačenje postojećih priznanja. Uspeh ove politike ogleda se u činjenici da je Togo u junu 2019. godine doneo odluku da povuče ranije dato priznanje JPNK, dok je Gana to učinila u novembru. Centralnoafrička Republika nam je potvrdila da ne postoji dokument kojim je ova zemlja navodno priznala JPNK i pružila je podršku suverenitetu i teritorijalnom integritetu Srbije. Nauru je povukao priznanje novembra prošle godine, a tokom moje posete ovoj zemlji to je učinio i Sijera Leone, marta ove godine.

U prethodnom periodu, a posebno u kontekstu pandemije COVID-19, održali smo intenzitet delovanja i na multilateralnom planu. Podsećam da, u cilju „Globalnog odgovora na

koronavirus", Srbija daje finansijsku podršku Svetskoj zdravstvenoj organizaciji u iznosu od jedan milion evra za jačanje zdravstvenih sistema na COVID-19, kao i jedan milion evra Savezu za inovativne spremnosti za epidemiju, kao vodećem akteru na polju vakcinacije.

Podsećam da ove godine obeležavamo 75. godišnjicu završetka Drugog svetskog rata, kao i isto toliko godina od osnivanja Organizacije Ujedinjenih nacija, što će predstavljati priliku za još snažniju promociju i potvrdu univerzalnih principa i ideja ove najveće i najreprezentativnije međunarodne organizacije u globalnim okvirima, kao i značaja međunarodnog mira i bezbednosti. Povodom obeležavanja 75. godišnjice završetka Drugog svetskog rata učestvovao sam na neformalnom sastanku Saveta bezbednosti UN na visokom nivou, koji je održan 8. maja ove godine.

Na ovom mestu voleo bih da istaknem i da je Vlada u februaru 2020. godine usvojila zaključak kojim se prihvata pravno neobavezujuća definicija antisemitizma Međunarodne alijanse za sećanje na Holokaust (IHRA). Takođe, na predlog Vlade, Narodna skupština je usvojila zakon o Memorijalnom centru „Staro sajmište“, čime je ustanovljen pravni okvir da se stradanje Srba, Jevreja, Roma i drugih žrtava okupacije tokom Drugog svetskog rata obeleži na adekvatan način.

I danas želim da poručim da punopravno članstvo u Evropskoj uniji ostaje strateški cilj Srbije, kao i jedan od naših glavnih spoljnopolitičkih prioriteta. Svoju posvećenost evropskim vrednostima pokazali smo i na delu, upravo kada je reč o saradnji ostvarenoj sa evropskim partnerima u kontekstu pandemije. Veoma cenimo što je, nakon konsolidovanja situacije na nacionalnom nivou u okviru EU, ubrzo posle izbijanja pandemije, uspostavljen visok nivo saradnje. Podsetio bih da se jedna od prvih odluka EU nakon konsolidacije svojih redova ticala prenamene neutrošenih finansijskih sredstava iz okvira IPA fondova radi suzbijanja pandemije u Srbiji, u iznosu od 93 miliona evra bespovratne pomoći. Podrška EU je pružena i u vidu finansiranja dodatnih kargo letova za dopremanje medicinske opreme u Srbiju. Takođe, Srbiji je otvoren pristup sredstvima iz Fonda solidarnosti EU, što veoma cenimo. Zajedno sa ministrima spoljnih poslova zapadnog Balkana uputio sam molbu da se naš region izuzme iz Implementacione uredbe o izvozu medicinske opreme iz EU, a što je odobreno, a trenutno smo u fazi pristupanja Sporazumu o zajedničkoj nabavci medicinske opreme sa EU. Naša saradnja sa EU u doba pandemije, ogledala se i u činjenici da je pomenutim humanitarnim letovima naše nacionalne avio-kompanije prevezen i značajan broj građana EU. Sa druge strane, Srbija je iskoristila svoje učešće kao punopravna članica Mehanizma civilne zaštite EU, te je više od 40 državljana Srbije vraćeno iz dalekih destinacija letovima organizovanim od strane članica EU. Pokazali smo solidarnost i kada je reč o namenskoj medicinskoj pomoći pojedinim državama članicama EU i regiona, od kojih bih pomenuo Italiju i BiH, čime smo se postavili kao partner na koga može da se računa.

Uvažene kolege,

U prethodnom periodu nismo zanemarili ni oblast diplomatske edukacije, svesni da stalno obnavljanje i negovanje diplomatskog kadra predstavlja jedan od ključnih preduslova izgradnje snažnog diplomatskog mehanizma koji nam je potreban. Nastavili smo da granamo saradnju naše Diplomatske akademije sa relevantnim akademijama drugih zemlja, pa je tako potpisano

pet novih memoranduma o saradnji u ovoj oblasti i to sa Tunisom, Maltom, Gvatemalom, Bahreinom i Ekvadorom. Nastavili smo i da podmlađujemo diplomatski kadar, a naše mlade diplomate nastavile su da se edukuju na eminentnim školama diplomatije širom sveta, u okviru brojnih programa razmene.

Sa posebnim zadovoljstvom želim da istaknem da smo u prethodnih godinu dana dodatno proširili mrežu diplomatsko-konzularnih predstavništava otvaranjem Ambasade u Jerevanu, koja je, sredinom decembra, i de facto počela sa radom. Takođe, u julu 2019. godine formalno je doneta Odluka o otvaranju Kulturno-informativnog centra u Londonu, što bi trebalo da se desi do kraja ove godine.

U okviru vizne politike, nastavljene su aktivnosti u cilju liberalizacije viznog režima kroz zaključivanje više bilateralnih sporazuma, tako da državljani Srbije mogu putovati bez vize u 75 zemalja sveta, odnosno u 98 sa diplomatskim i službenim pasošima. Pasoš naše zemlje rangiran je na 26. mestu prema „Henli pasport indeksu“, ali stremimo još boljem rezultatu.

Značajan segment rada Ministarstva čini i briga o dijaspori i Srbima u regionu.

Zadovoljstvo mi je da, kao predsednik Komisije za koordinaciju procesa stalne integracije izbeglica, istaknem da se intenzivno nastavlja rad na punoj realizaciji Regionalnog stambenog programa, kojim je u saradnji sa našim prijateljima i partnerima predviđeno stambeno zbrinjavanje preko 6.000 porodica izbeglica koje su morale da napuste svoje domove usled ratnog vihora koji je zahvatio zemlje bivše Jugoslavije. Ovaj projekat predstavlja dobar primer regionalne saradnje koja ima podršku međunarodne zajednice, pre svega EU i SAD, kao i međunarodnih organizacija poput UNHCR, OEBS i Razvojne banke Saveta Evrope. Verujem da će se ova saradnja nastaviti i u narednom periodu, sve dok i poslednja izbeglica ne bude imala svoj dom i krov nad glavom.

Dame i gospodo,

Na samom kraju, želim da odam posebno priznanje svim kolegama iz Ministarstva koje su svojim predanim, visoko profesionalnim i nesebičnim angažmanom učinili svoju zemlju ponosnom, te omogućili da se kao tim uspešno izborimo sa novonastalom situacijom. Tu mislim na kolege iz samog Ministarstva, ali i na sve one koje su u mreži naših DKP bili aktivno angažovani na diplomatskim i konzularnim aktivnostima u jeku pandemije. Zahvaljujem ambasadorima naše zemlje koji su redovnim uključivanjem u informativne emisije doprineli blagovremenom pružanju važnih informacija o situaciji u najpogođenijim zemljama i na taj način bili svojevrsni dopisnici sa terena. Među svima vama, posebno bih izdvojio nekoliko imena, onih koji su bili prvi na liniji odbrane, rizikovali svoje zdravlje i na koje se nije odnosila odluka o ostanku kod kuće, i kojima dugujemo najveću zahvalnost. Reč je o sledećim našim kolegama: Vera Vukićević, Rade Stefanović, Dragan Petrović, Mirjana Živković, Aleksandar Djurđić, Nebojša Djurica, Nenad Maričić, Irena Radojičić, Aleksandar Marjanović, Danica Bakić, Nenad Raković, Dejan Krstić, Dejan Bajić, Olivera Jakšić, Aleksandar Gavrilović, Suzana Kitanović i Petar Burmaz. Budite uvereni da će vaš angažman biti adekvatno nagrađen i valorizovan.

Danas ćemo, u skladu sa već ustaljenom praksom, dodeliti i povelje za izvanredan lični

angažman i doprinos u promociji interesa naše zemlje i njenih građana u svetu. Ove godine, imam veliku čast da povelje dodelim našem proslavljenom teniseru i živoj legendi možda i najboljem ambasadoru naše zemlje u svetu, kao i Draganu Todoroviću, karijernom diplomati i jednom od najboljih ambasadora u našoj diplomatskoj službi. O njihovim zaslugama na polju diplomatije saznaćete više iz samih obrazloženja priznanja.

Dame i gospodo, uvažene ekselencije, drage kolege iz Ministarstva spoljnih poslova, srećan vam vaš dan!

Živela Srbija!"

{youtube}aTtAWiK8P7g{/youtube}

{youtube}x2iB_GbJPaA{/youtube}

{youtube}HBwtuC4cWU4{/youtube}

{joomplucat:2100 limit=4|columns=4}